

**DEN HØYERE
PÅTALEMYNDIGHET**

Stortinget

Utvalgsleder Svein Harberg
krhn@stortinget.no

Riksadvokaten

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/2162 - 1 / AGR012

14.12.2020

Høringsuttalelse om forslag til lov om Stortingets ombud for forvaltningen

Det vises til oversendelse 23. oktober 2020 fra Justis- og beredskapsdepartementet av forslag til lov om Stortingets ombud for forvaltningen samt Stortingets høringsbrev av 1. oktober 2020 til Statsministerens kontor, hvor høringsfristen er satt til 20. desember 2020.

Riksadvokaten har forelagt lovforslaget for statsadvokatembetene, som ikke har hatt kommentarer til forslaget.

Riksadvokaten ønsker å påpeke at Sivilombudsmannen har viktige oppgaver innenfor påtalemyndighetens ansvarsområde. Ombudsmannen vurderer konkrete straffesaker, som regel etter å ha mottatt en klage. Det finnes mange eksempler på at ombudsmannens kritikk som er uttalt i en enkeltsak har ført til direktiver fra riksadvokatens side om endringer eller innskjerping av praksis. Sivilombudsmannen har i første rekke uttalt seg om påtalemyndighetens saksbehandling, og har veket tilbake for å overprøve bevisvurderingen og den påtalemessige avgjørelsen av enkeltsaker. Ombudsmannen foretar dessuten generelle undersøkelser av enkelte saksfelt av eget tiltak og har viktige oppgaver som nasjonal mekanisme for å forebygge tortur, som beskrevet av utvalget.

Riksadvokaten støtter forslaget om å videreføre reglene på dette området, herunder reglene om sivilombudets tilgang til saksdokumentene, ombudets taushetsplikt og reguleringen av innsyn i ombudssaken og den underliggende straffesaken.

Påtalemyndighetens uavhengige stilling ble formalisert ved lovendring 1. november 2019 nr. 71, ved tilføyelse av straffeprosessloven § 55 og endring av § 56. Styrkingen av den uavhengige stillingen reiser spørsmål om sivilombudets arbeidsområde bør innskrenkes eller om det bør gjøres unntak for påtalemyndighetens virksomhet tilsvarende unntaket for domstolene. Når riksadvokaten ikke foreslår dette har det sammenheng med at sivilombudets kontroll av påtalemyndighetens saksbehandling er ønskelig. Sivilombudsmannen har dessuten som nevnt ikke hatt praksis for å uttale seg om de påtalemessige vurderingene som er gjort i enkeltsaker, slik at riksadvokaten heller ikke kan se noen prinsipielle betenkeligheter med å videreføre dagens ordning.

Knut Erik Sæther
ass. riksadvokat

Anne Grøstad
førstestatsadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Gjenpart

Underdirektor Brita Mellin-Olsen
bmo@jd.dep.no